

Ja fa set anys que en Joan Torras va arribar amb la seva família a Sort, i allà va trobar un tresor, el negoci immobiliari d'aquesta població tan coneguda per la fortuna que més d'un cop ha repartit. I si ens imaginem la vila com a poblet de muntanya, anem errats: **"Des del sector també s'ha vist el gran canvi del poble; es viu bàsicament del turisme. S'hi han creat una multitud d'activitats paral·leles, com botigues d'antiquitats, souvenirs, nous supermercats, i com no la compra i venda immobiliàries, on vivim la demanda de qui vol crear negoci. He venut locals que ara són restaurants, o llogat botigues on es venen les famosíssimes bruixes de Sort."**

Allà hi trobarem tota mena d'encants, avui qualsevol excusa és bona per arribar-s'hi: **"La pesca, la temporada del bolet, l'esquí, el sol, els esports d'aventura... L'oferta és amplíssima, ja queden lluny aquelles primeres pistes d'esquí que no van prosperar per manca de capital. La comarca va quedar estancada, però ara ens hem revitalitzat."** En Joan confessa que té prou fortuna amb l'immobiliària Sort, per les possibilitats de la regió: **"A part de les vendes d'habitatges, locals i segones residències, tenim rotació de lloguers tot l'any: treballadors de temporada, monitors, escoltes... Les feines vinculades al turisme i un riu amb un cabdal fabulós donen un gran potencial a la comarca. Hi ha ocupació els dotze mesos."**

En Joan, expert en el sector de la construcció, ens explica que la cara de Sort també s'ha renovat: **"Al poble s'ha fet una gran feina gràcies a l'alcalde. S'està traçant un casc antic nou, s'ha enderrocat tota la construcció vella d'escàs interès i s'han rehabilitat els espais amb més valor, com l'església de Sant Feliu o el castell."** El lema de renovar-se o morir es fa palès a la vila, on cada cop hi ha més consciència que el turisme busca llocs nets i atractius per passejar.

Això no obstant, el turisme també té els seus inconvenients: **"Ser una mena de colònia turística ens condiciona molt a l'hora de fer coses noves. Està molt bé que siguem una mica de reserva per al viatger, però és que fins i tot ens condicionen el tipus de llucanes!"** Aquest professional ens explica que no és el mateix treballar dins del sector immobiliari a Barcelona que fer-ho a Sort: **"A part que la normativa urbanística és molt estricta, tenim també que moltes vegades, quan es planteja una nova edificació, són els propis veïns els que per no perdre llum o vistes pressionen l'ajuntament contra els promotors, i és clar, si teniu en compte que el cens total del poble, incloent-hi els agregats, suposa només uns mil quatre-cents setanta votants, el pobre ajuntament ho té molt difícil per quedar bé amb tothom i, és clar, s'ha de vigilar el que es fa. A la gran ciutat hi ha més llibertat."**

En Joan continua parlant de la duresa del sector a la comarca: **"Si bé últimament des de les institucions ens donen propines, en forma de millors carreteres i nous equipaments, encara continuem rebent un tracte colonial per part d'empreses com Fecsa o Enher, que facturen cada any milers de milions a costa del cabdal dels nostres rius i avui dia no inverteixen res de res a la comarca, amb**

cada cop menys empleats i més jubilacions anticipades. En canvi, a l'hora de generar riquesa amb el món de la construcció, que és la que queda a casa, ens veiem lligats de mans; voler mantenir l'equilibri arquitectònic fa que material i regulacions de construcció ens limitin. Els dos o tres pisos d'alçada màxima que ens permeten construir per parcel·la no donaran mai el mateix benefici que els deu pisos que s'hi faran a Barcelona. Tampoc no podem aprofitar les sotacobertes. Per altra banda, s'exigeix pedra a les façanes, pissarra a les teulades i un bon aïllament, que representen costos afegits a l'habitatge."

Les paraules del nostre protagonista desemmascaren el sacrifici que cal fer en benefici de la bellesa de la zona, i ell voldria reivindicar més llibertat creativa: **"Des de l'administració es condiona massa fins i tot l'estètica. Una de les millors edificacions a Sort des del punt de vista estètic és la noucentista façana de l'antic Hotel Cafè-Pessets, dissenyada el 1920 pel Cinto González, que ja n'havia fet d'altres a la Costa Brava francesa. És una obra vistosa, bonica i agraïda que té detalls com unes sílfides en relleu. Avui fem un tipus d'edificació massa estricta, amb poca fantasia."**

Per al propietari d'immobiliària Sort, no poder fruit d'obres diferents pot esdevenir un problema, perquè la gent ho busca: **"Si volem una vila atractiva hem de construir façanes i porxos diferents, millorar les voreres canviant el panot vulgar i gris per nous materials més vistosos. Una edificació cent per cent de pedra és pesada. Cal buscar el joc arquitectònic"**. L'arquitectura ha de ser, doncs, un més dels molts atractius que Sort ofereix al visitant: **"A part de tot el que ja hem parlat, hem de dir que hi ha un microclima mediterrani. A l'hivern hi trobareu una temperatura exquisida i una gran lluminositat."**

La professionalitat i l'experiència d'en Joan no es poden negar, però si bé en fa l'efecte que tota la vida s'ha dedicat al ram de la immobiliària, la veritat és que és un personatge inquiet: **"Vaig començar venent etiquetes i impressos. Als dinou vaig entrar a Banca Catalana i fent de comercial em vaig convertir, crec, en el director d'oficina més jove a Santa Coloma de Queralt, amb vint-i-quatre anys. La primera vegada que vaig venir a Sort vaig estar-hi un any i mig, amb el banc. Més tard vaig treballar a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió; i dins del periodisme. Això em va permetre conèixer món i gent."**

Més tard, en Joan va dirigir el Banc Nat West March de Platja d'Aro, i posteriorment l'empresa agroalimentària suïso-alemanya Cadisa: **"Cansat de viatjar vaig muntar la primera immobiliària allà, finalment vaig fer cap a Sort i, tot i que no m'ha tocat la loteria, vaig ser un dels primers a descobrir el potencial que s'hi amagava."** El tarannà d'aquest empresari fa que no pugui assegurar si es quedarà a Sort; diu que a la República Dominicana hi ha bones oportunitats de negoci, no obstant les bones perspectives de la zona li han fet patentar els noms de Finques del Pirineu i Finques de Sort, en vistes a una futura expansió, ja que conclou que encara li queden molts anys de batalla.



Joan Torras i Teresa Solanes – Sort (el Pallars Sobirà)